32009D0544

14.7.2009. SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE L 181/39

ODLUKA KOMISIJE

od 13. kolovoza 2008.

o utvrđivanju ekoloških kriterija za dodjelu znaka za okoliš Zajednice za unutrašnje boje i lakove

(priopćena pod brojem dokumenta C(2008) 4453)

(Tekst značajan za EGP)

(2009/544/EZ)

KOMISIJA EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1980/2000 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. srpnja 2000. o revidiranom sustavu za dodjelu znaka za okoliš Zajednice [1], a posebno njezin članak 6. stavak 1. drugi podstavak,

budući da:

(1) U skladu s Uredbom (EZ) br. 1980/2000 znak za okoliš Zajednice može se dodijeliti proizvodu koji ima takve karakteristike da može u znatnoj mjeri doprinijeti poboljšanjima u vezi s ključnim okolišnim aspektima.

(2) Uredbom (EZ) br. 1980/2000 propisuje se da na temelju kriterija koje je sastavio Odbor Europske unije za znak za okoliš treba utvrditi posebne kriterije za dodjelu znaka za okoliš prema skupinama proizvoda.

(3) Njome se isto tako predviđa da pregled kriterija za dodjelu znaka za okoliš, kao i ocjenjivanje i provjeru zahtjeva povezanih s tim kriterijima, treba obaviti pravovremeno, prije kraja razdoblja važenja kriterija navedenih za predmetnu skupinu proizvoda.

(4) U skladu s Uredbom (EZ) br. 1980/2000 pravovremeno je izvršena revizija ekoloških kriterija kao i s njima povezanih zahtjeva u pogledu ocjenjivanja i provjere utvrđenih Odlukom Komisije 2002/739/EZ od 3. rujna 2002. o utvrđivanju revidiranih ekoloških kriterija za dodjelu znaka za okoliš Zajednice unutrašnjim bojama i lakovima i o izmjeni Odluke 1999/10/EZ [2]. Ti ekološki kriteriji i s njima povezani zahtjevi u pogledu ocjenjivanja i provjere važe do 28. veljače 2009.

(5) S obzirom na tu reviziju primjereno je promijeniti definiciju skupine proizvoda i utvrditi nove ekološke kriterije kako bi se uzeo u obzir znanstveni i tržišni razvoj.

(6) Odluku 2002/739/EZ stoga treba zamijeniti.

(7) Ekološki kriteriji, kao i s njima povezani zahtjevi u pogledu ocjenjivanja i provjere trebaju važiti tijekom razdoblja od četiri godine od dana objave ove Odluke.

(8) Proizvođačima čijim je proizvodima znak za okoliš za unutrašnje boje i lakove bio dodijeljen prije 18. kolovoza 2008. ili koji su podnijeli zahtjev za dodjelu prije 18. kolovoza 2008. treba odobriti prijelazno razdoblje kako bi imali dosta vremena da prilagode svoje proizvode tako da ispunjavaju revidirane kriterije i zahtjeve. Radi pravne sigurnosti proizvođačima treba dozvoliti da do 28. veljače 2009. dostavljaju zahtjeve koji se temelje na kriterijima iz Odluke 2002/739/EZ ili na kriterijima utvrđenima ovom Odlukom. Nakon tog datuma treba primjenjivati samo kriterije iz ove Odluke.

(9) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem odbora osnovanog na temelju članka 17. Uredbe (EZ) br. 1980/2000,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Skupina proizvoda „unutrašnje boje i lakovi" obuhvaća unutrašnje dekorativne boje i lakove, lazurne premaze za drvo i srodne proizvode kako su definirani u stavku 2., koji su namijenjeni neprofesionalnim i profesionalnim korisnicima i koji su prije svega razvijeni za unutrašnju primjenu i kao takvi se prodaju.

Ova skupina proizvoda između ostalog obuhvaća premaze i boje za podove; proizvode koje na zahtjev amaterskih ili profesionalnih uređivača prostora nijansira distributer; sustave za nijansiranje; dekorativne boje u obliku tekućine ili paste koje proizvođač može unaprijed podesiti, nijansirati ili pripremiti, kako bi bile u skladu s potrebama potrošača, uključujući temeljne premaze i potpremaze takvih sustava proizvoda.

2. „Boja" znači pigmentiran materijal za premazivanje u obliku tekućine ili paste ili praha, koji po nanošenju na podlogu formira neproziran film koji ima zaštitna, dekorativna ili posebna tehnička svojstva.

„Lak" znači proziran materijal za premazivanje koji po nanošenju na podlogu formira tvrdi proziran film koji ima zaštitna, dekorativna ili posebna tehnička svojstva.

[1] SL L 237, 21.9.2000., str. 1.
[2] SL L 236, 4.9.2002., str. 4.

„Dekorativne boje i lakovi" znači boje i lakovi koji se primjenjuju za dekoraciju i zaštitu objekata, njihovih ukrasa i opreme. Nanose se na licu mjesta. Dok je njihova glavna funkcija dekorativna, istodobno imaju i zaštitnu ulogu.

„Lazurni premazi za drvo" (lazure) znači premazi koji stvaraju proziran ili poluproziran film za dekoraciju ili zaštitu drveta od atmosferskog starenja, što omogućuje njegovo lako održavanje.

„Sustavi za nijansiranje" znači metoda pripreme boja miješanjem „osnove" s bojama za nijansiranje.

3. Ta skupina proizvoda ne obuhvaća:

(a) antikorozivne premaze;

(b) premaze protiv obrastanja;

(c) premaze za zaštitu drva;

(d) premaze za posebne industrijske i profesionalne namjene, uključujući visoko otporne premaze;

(e) fasadne premaze;

(f) sve proizvode koji su razvijeni prvenstveno za unutrašnju uporabu i kao takvi se prodaju.

Članak 2.

1. Da bi im bio dodijeljen znak za okoliš Zajednice u skladu s Uredbom (EZ) br. 1980/2000 i u skladu sa stavcima 2. i 3. ovog članka, boje i lakovi moraju potpadati pod skupinu proizvoda „unutrašnje boje i lakovi" kako je definirano u članku 1. i moraju ispunjavati ekološke kriterije navedene u Prilogu ovoj Odluci.

2. Dvokomponentni premazi za posebne konačne namjene ispunjavaju sljedeće uvjete:

(a) obje komponente premaza moraju svaka zasebno ispunjavati ekološke kriterije navedene u Prilogu (uz izuzetak kriterija za hlapive organske spojeve);

(b) uz njih treba priložiti informacije koje pojašnjavaju da se pojedinačne komponente ne smiju koristiti zasebno niti miješati s drugim proizvodima;

(c) međutim, konačni proizvod spreman za uporabu isto tako mora ispunjavati ekološke kriterije, uključujući kriterij za hlapive organske spojeve – HOS.

3. Premazi koji se prodaju za unutrašnju i vanjsku primjenu moraju ispunjavati kriterije navedene u ovoj Odluci za unutrašnje boje i lakove i kriterije navedene u Odluci Komisije 2009/543/EZ [1] za vanjske boje i lakove.

Članak 3.

Ekološki kriteriji za skupinu proizvoda „unutrašnje boje i lakovi" kao i s njima povezani zahtjevi u pogledu ocjenjivanja i provjere važe četiri godine od dana stupanja ove Odluke na snagu.

Članak 4.

Za administrativne potrebe skupini proizvoda „unutrašnje boje i lakovi" dodijeljen je kodni broj „07".

Članak 5.

Odluka 2002/739/EZ stavlja se izvan snage.

Članak 6.

1. Znakovi za okoliš dodijeljeni prije 18. kolovoza 2008. za proizvode koji potpadaju pod skupinu proizvoda „unutrašnje boje i lakovi" mogu se koristiti do 28. veljače 2009.

2. Ako su zahtjevi za dodjelu znaka okoliša za proizvode koji potpadaju pod skupinu proizvoda „unutrašnje boje i lakovi" podneseni prije 18. kolovoza 2008., tim se proizvodima dodjeljuje znak za okoliš pod uvjetima utvrđenima u Odluci 2002/739/EZ. U takvim se slučajevima znak za okoliš može koristiti do 28. veljače 2009.

3. Zahtjevi za dodjelu znaka okoliša za proizvode koji potpadaju pod skupinu proizvoda „unutrašnje boje i lakovi" podneseni prije 18. kolovoza 2008., ali nakon 1. ožujka 2009. mogu se temeljiti ili na kriterijima utvrđenima u Odluci 2002/739/EZ ili na kriterijima navedenima u ovoj Odluci.

Ako se zahtjev temelji na kriterijima utvrđenima u Odluci 2002/739/EZ, znak za okoliš može se koristiti do 28. veljače 2009.

Članak 7.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 13. kolovoza 2008.

Za Komisiju
Olli REHN
Član Komisije

[1] SL L 181, 14.7.2009., str. 27.

PRILOG

A. **OKVIR**

Ciljevi kriterija

Ovi kriteriji posebno imaju za cilj:

— učinkovitu uporabu proizvoda i svođenje otpada na minimum,

— smanjivanje okolišnih i drugih rizika (kao što je troposferski ozon) smanjivanjem emisija otapala,

— smanjivanje ispuštanja toksičnih i drugih onečišćujućih tvari u vode. Kriteriji su utvrđeni na razinama koje promiču označivanje unutrašnjih boja i lakova koji imaju manji utjecaj na okoliš.

Zahtjevi u pogledu ocjenjivanja i provjere

Posebni zahtjevi u pogledu ocjenjivanja i provjere navedeni su u sklopu svakog kriterija.

Ako podnositelj zahtjeva mora dostaviti izjave, dokumentaciju, analize, izvješća o ispitivanjima ili druge dokaze o ispunjavanju kriterija, podrazumijeva se da oni mogu potjecati od podnositelja zahtjeva i/ili njegovih dobavljača i/ili njihovih dobavljača itd., ovisno o slučaju.

Prema potrebi se osim ispitnih metoda navedenih za svaki kriterij mogu koristiti i druge metode ako ih nadležno tijelo koje procjenjuje zahtjev prihvati kao jednakovrijedne.

Nadležna tijela mogu prema potrebi zahtijevati prateću dokumentaciju i provoditi nezavisne provjere.

Nadležnim se tijelima preporučuje da pri ocjenjivanju zahtjeva i praćenju sukladnosti s kriterijima uzimaju u obzir primjenu priznatih sustava za upravljanje okolišem, kao što su EMAS ili EN ISO14001 (Napomena: primjena takvih sustava upravljanja nije obvezna).

Ako se u kriterijima navode sastojci, to uključuje tvari i pripravke. Definicije „tvari" i „pripravaka" dane su u Uredbi REACH (Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća [1]).

Za sve ulazne tvari koje koristi, podnositelj zahtjeva nadležnom tijelu treba dostaviti točnu formulaciju proizvoda. Treba navesti sve tvari, uključujući nečistoće, koje se javljaju u koncentracijama iznad 0,01 % (m/m), osim ako je drugdje u kriterijima navedena niža koncentracija.

B. **EKOLOŠKI KRITERIJI**

Svi kriteriji, osim kriterija 3. koji se odnosi na ograničenja za hlapive organske spojeve (HOS), primjenjuju se na boje ili lakove u pakiranju. U skladu s Direktivom 2004/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća [2] ograničenja za hlapive organske spojeve (HOS) odnose se na gotove proizvode spremne za uporabu, pa maksimalni sadržaj hlapivih organskih spojeva (HOS) treba izračunati na temelju svih preporučenih dodataka kao što su koloranti i/ili razrjeđivači. Za taj se izračun od dobavljača sirovina zahtijeva dostava podataka o sadržaju suhe tvari, sadržaju hlapivih organskih spojeva (HOS) i gustoći proizvoda.

Kriteriji 1. i 2. odnose se samo na bijele i svijetle boje (uključujući završne premaze, temeljne premaze, potpremaze i/ili međupremaze).

Kod sustava za nijansiranje kriteriji 1. i 2. primjenjuju se samo na bijelu osnovu (osnovu koja sadrži najviše TiO_2). U slučajevima kada bijela osnova ne može ispuniti zahtjev za najmanje 8 m^2 po litri uz pokrivnu moć od 98 % u skladu s kriterijem 7(a), ovaj se kriterij ispunjava postupkom nijansiranja pri čemu se dobije standardna boja RAL 9010.

Kriteriji 1. i 2. ne odnose se na prozirne premaze.

[1] SL L 396, 30.12.2006., str. 1.
[2] SL L 143, 30.4.2004., str. 87.

1. **Bijeli pigmenti**

Sadržaj bijelih pigmenata (bijeli anorganski pigmenti s refraktornim indeksom višim od 1,8): boje sadrže manje od 36 g bijelog pigmenta na m^2 suhog filma, uz neprozirnost od 98 %. Ovaj se zahtjev ne primjenjuje na lakove i lazurne premaze za drvo.

Procjena i provjera: Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o nekorištenju ili dokumentaciju u kojoj je naveden sadržaj bijelog pigmenta i razmazivost, zajedno s detaljnim izračunom koji dokazuje da je ovaj kriterij ispunjen.

2. **Titanov dioksid**

Titanov dioksid: Emitirane i ispuštene količine otpada nastalog u proizvodnji bilo kojeg pigmenta titanovog dioksida ne smiju (kako je utvrđeno na temelju Referentnog dokumenta o najboljoj raspoloživoj tehnologiji za proizvodnju anorganskih kemikalija u velikim količinama (BREF) (kolovoz 2007.)) prekoračiti sljedeće:

— emisije SOx (izraženog kao SO_2): 252 mg na m^2 suhog filma (neprozirnost od 98 %),

— otpadni sulfati: 18 mg na m^2 suhog filma (neprozirnost od 98 %),

— otpadni kloridi: 3,7, 6,4, odnosno 11,9 g na m^2 suhog filma (neprozirnost od 98 %) za prirodni rutil, sintetski rutil i šljaku.

Procjena i provjera: Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o nekorištenju ili popratnu dokumentaciju u kojoj su navedene razine emisija, odnosno količine ispuštenog otpada za te parametre, sadržaj titanovog dioksida u proizvodu, razmazivost, kao i detaljni izračun koji dokazuje ispunjavanje ovog kriterija.

3. **Hlapivi organski spojevi (HOS)**

Sadržaj hlapivih organskih spojeva (HOS) ne smije prekoračiti:

Klasifikacija proizvoda (Direktiva 2004/42/EZ)	Granične vrijednosti sadržaja HOS (g/l uključujući vodu)
Unutrašnji mat premazi (zidovi/stropovi) (sjaj < 25@60 °)	15
Unutrašnji sjajni premazi (zidovi/stropovi) (sjaj < 25@60 °)	60
Unutrašnje ukrasne i zaštitne boje za drvo i metal, uključujući potpremaze	90
Unutrašnji ukrasni lakovi i lazure, uključujući neprozirne lazure	75
Unutrašnje tankoslojne lazure	75
Temeljni premazi	15
Vezujući temeljni premazi	15
Jednokomponentni funkcionalni premazi	100
Dvokomponentni funkcionalni premazi s reaktivnim djelovanjem za posebnu konačnu primjenu, npr. za podove	100
Dekorativni premazi	90

U ovom kontekstu hlapivi organski spojevi (HOS) jesu svi organski spojevi koji pri standardnom tlaku od 101,3 kPa imaju početno vrelište niže od ili jednako 250 °C, kako je definirano u Direktivi 2004/42/EZ. Za utvrđivanje ograničenja za hlapive organske spojeve (HOS) koriste se potkategorije za boje i lakove iz Direktive. Tu su prikazane samo kategorije za unutrašnje premaze.

Procjena i provjera: Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim kriterijem. Za sve proizvode podnositelj zahtjeva navodi sadržaj hlapivih organskih spojeva (HOS).

4. **Hlapivi aromatski ugljikovodici (eng. volatile aromatic hydrocarbons – VAH)**

Hlapivi aromatski ugljikovodici ne dodaju se izravno u proizvod prije ili tijekom nijansiranja (gdje je primjenjivo); međutim, sastojci koji sadrže hlapive aromatske ugljikovodike mogu se dodavati u tolikoj mjeri da njihov sadržaj u konačnom proizvodu ne prelazi 0,1 % (m/m).

U ovom kontekstu hlapivi aromatski ugljikovodici znači svi organski spojevi, kako su definirani u Direktivi 2004/42/EZ, koji pri standardnom tlaku od 101,3 kPa imaju početno vrelište niže od ili jednako 250 °C i koji u svojoj razvijenoj strukturnoj formuli imaju najmanje jednu aromatsku jezgru.

Procjena i provjera: Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim kriterijem navodeći da hlapivi aromatski ugljikovodici nisu dodani osim u sklopu gotovih sastojaka i, prema potrebi, izjave dobavljača tih sastojaka kojima potvrđuju sadržaj hlapivih aromatskih ugljikovodika u njima.

5. **Teški metali**

Sljedeći teški metali ili njihovi spojevi ne smiju se koristiti kao sastojci u proizvodima ili sredstvima za nijansiranje (gdje je primjenjivo) (kao tvar ili kao dio bilo kojeg korištenog pripravka): kadmij, olovo, krom VI, živa, arsen, barij (osim barijevog sulfata), selen, antimon.

Ni kobalt se ne smije dodavati kao sastojak, uz izuzetak kobaltnih soli koje se koriste kao sikativ u alkidnim bojama. One se mogu koristiti do koncentracije koja ne prelazi 0,05 % (m/m) u konačnom proizvodu, izmjereno kao metalni kobalt. Kobalt u pigmentu također se izuzima od ovog zahtjeva.

Sastojci smiju sadržavati samo tragove tih metala, do 0,01 % (m/m), koji potječu iz nečistoća u sirovinama.

Procjena i provjera: Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim kriterijem kao i izjave dobavljača sastojaka (prema potrebi).

6. **Opasne tvari**

(a) **Proizvod**: Proizvod se prije ili nakon nijansiranja (gdje je primjenjivo) ne razvrstava kao vrlo otrovan, otrovan, opasan za okoliš, karcinogen, reproduktivno toksičan, štetan, nagrizajući, mutagen ili nadražujući (samo ako je tome uzrok prisutnost sastojaka označenih s R43) u skladu s Direktivom 1999/45/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([3]).

Procjena i provjera: Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim kriterijem zajedno sa sigurnosno tehničkim listom u skladu sa zahtjevima iz Priloga II. Uredbi REACH.

(b) **Sastojci (vrlo otrovni, otrovni, karcinogeni, mutageni reproduktivno toksični)**: Ne smiju se koristiti nikakvi sastojci, uključujući one za nijansiranje (gdje je primjenjivo), koji u vrijeme primjene ispunjavaju klasifikacijske kriterije za bilo koju od sljedećih oznaka upozorenja (ili njihovih kombinacija):

— R23 (otrovno ako se udiše),

— R24 (otrovno u dodiru s kožom),

— R25 (otrovno ako se proguta),

— R26 (vrlo otrovno ako se udiše),

— R27 (vrlo otrovno u dodiru s kožom),

— R28 (vrlo otrovno ako se proguta),

— R33 (opasnost od učinka nakupljanja),

— R39 (opasnost od vrlo teških neprolaznih oštećenja),

— R40 (ograničena saznanja o karcinogenim učincima),

— R42 (udisanje može izazvati preosjetljivost),

([3]) SL L 200, 30.7.1999., str. 1.

— R45 (može izazvati rak),

— R46 (može izazvati nasljedna genetska oštećenja),

— R48 (opasnost od teških oštećenja zdravlja pri duljem izlaganju),

— R49 (može izazvati rak ako se udiše),

— R60 (može smanjiti plodnost),

— R61 (može štetno djelovati na plod),

— R62 (moguća opasnost smanjenja plodnosti),

— R63 (moguća opasnost štetnog djelovanja na plod),

— R68 (moguća opasnost od neprolaznih učinaka),

kako su utvrđeni u Direktivi Vijeća 67/548/EEZ ([4]) ili u Direktivi 1999/45/EZ. Aktivni sastojci koji se u formuli koriste kao konzervansi i kojima je dodijeljena bilo koja od oznaka upozorenja R23, R24, R25, R26, R27, R28, R39, R40 ili R48 (ili kombinacija tih oznaka) mogu se koristiti do granice od 0,1 % (m/m) ukupne formulacije boje.

Alternativno se može uzeti u obzir globalno harmonizirani sustav razvrstavanja (GHS) ([5]). U tom se slučaju ne smiju koristiti sastojci (ili njihove kombinacije), uključujući one za nijansiranje (gdje je primjenjivo), razvrstani u sljedeće kategorije:

— Akutna toksičnost (oralna) – kategorija I., II., III.,

— Akutna toksičnost (dermalna) – kategorija I., II., III.,

— Akutna toksičnost (inhalacijska) – kategorija I., II., III.,

— Preosjetljivost udisanjem – kategorija I.,

— Mutagene tvari – kategorija I., II.,

— Karcinogene tvari – kategorija I., II.,

— Reproduktivno toksične tvari – kategorija I., II.,

— Specifična toksičnost za ciljane organe (jednokratno izlaganje) – kategorija I., II.,

— Specifična toksičnost za ciljane organe (ponavljano izlaganje) – kategorija I., II.,

kako je utvrđeno u ST/SG/AC.10/30 ([6]) i revidirano u ST/SG/AC.10/34/Add.3 o globalno harmoniziranom sustavu razvrstavanja i označivanja kemikalija. Aktivni sastojci koji se u formuli koriste kao konzervansi i kojima je dodijeljena bilo koja od sljedećih kategorija GHS-a, mogu se međutim koristiti do granične vrijednosti od 0,1 % (m/m) ukupne formulacije boje:

— Akutna toksičnost (oralna, dermalna, inhalacijska)– kategorija I., II., III. (samo oralna i dermalna),

— Specifična toksičnost za ciljane organe (jednokratno i/ili ponavljano izlaganje) – kategorija I., II. (ili njihova kombinacija),

— Karcinogenost - kategorija II.

Etil metil ketoksim može se koristiti u alkidnim bojama do granične vrijednosti od 0,3 % (m/m).

Procjena i provjera: Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim kriterijem zajedno sa sigurnosno-tehničkim listom u skladu sa zahtjevima iz Priloga II. Uredbi REACH.

([4]) SL 196, 16.8.1967., str. 1.

([5]) 27. lipnja 2007. Europska je komisija donijela „Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa i o izmjeni Direktive 67/548/EEZ i Uredbe (EZ) br. 1907/2006" (COM(2007) 355 konačno). Daljnje informacije vezane za preklapanje postojećeg sustava i GHS-a potražite u Prilogu VII. svesku III. donesenom prijedlogu: http://ec.europa.eu/enterprise/reach/docs/ghs/ghs_prop_vol_iii_en.pdf.

([6]) Odbor stručnjaka Ujedinjenih naroda za prijevoz opasne robe i za globalno harmonizirani sustav razvrstavanja i označivanja kemikalija: http://www.unece.org/trans/main/dgdb/dgcomm/ac10rep.html.

(c) **Sastojci (opasni za okoliš)**: Ni jedan sastojak na smije premašiti 2 % (m/m), uključujući one za nijansiranje (gdje je primjenjivo), koji u vrijeme primjene ispunjavaju klasifikacijske kriterije za bilo koju od sljedećih oznaka upozorenja (ili njihovih kombinacija):

— N R50 (vrlo otrovno za organizme koji žive u vodi),

— N R50/53 (vrlo otrovno za organizme koji žive u vodi, može dugotrajno štetno djelovati u vodi),

— N R51/53 (otrovno za organizme koji žive u vodi, može dugotrajno štetno djelovati u vodi),

— N R52/53 (štetno za organizme koji žive u vodi, može dugotrajno štetno djelovati u vodi),

— R51 (otrovno za organizme koji žive u vodi),

— R52 (štetno za organizme koji žive u vodi),

— R53 (može dugotrajno štetno djelovati u vodi),

kako je utvrđeno u Direktivi 67/548/EEZ ili Direktivi 1999/45/EZ.

Alternativno se može uzeti u obzir globalno harmonizirani sustav razvrstavanja (GHS) ([7]). U tom slučaju ni jedan sastojak ne smije prekoračiti 2 % (m/m), uključujući one za nijansiranje (gdje je primjenjivo), kojem je u vrijeme primjene dodijeljena ili bi mogla biti dodijeljena bilo koja od sljedećih kategorija:

Kategorije toksičnosti za vodeni okoliš (i njihove kombinacije):

— Akutna I., II., III.,

— Kronična I., II., III., IV.,

kako je utvrđeno u ST/SG/AC.10/30 i revidirano u ST/SG/AC.10/34/Add.3 o globalno harmoniziranom sustavu razvrstavanja i označivanja kemikalija.

U svakom slučaju, ukupan zbroj svih sastojaka kojima je u vrijeme primjene dodijeljena ili bi mogla biti dodijeljena bilo koja od sljedećih oznaka upozorenja (ili njihovih kombinacija) ili kategorija GHS-a, ne smije premašiti 4 % (m/m):

Ovaj se zahtjev ne odnosi na amonijak niti na amonijev akil.

Ovaj zahtjev ne utječe na obvezu ispunjavanja zahtjeva utvrđenog u kriteriju 6.(a) gore.

Procjena i provjera: Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim kriterijem, zajedno s popisom sastojaka i sigurnosno-tehničkim listom u skladu sa zahtjevima iz Priloga II. Uredbi REACH.

(d) **Alkilfenoletoksilati (eng. Alkylphenolethoxylates – APEO)**: Alkilfenoletoksilati se ne smiju koristiti u proizvodu prije ili tijekom nijansiranja (gdje je primjenjivo).

Procjena i provjera: Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim kriterijem.

(e) **Spojevi izotiazolinona**: Sadržaj spojeva izotiazolinona u proizvodu ne smije prekoračiti 0,05 % (m/m) prije ili nakon nijansiranja (gdje je primjenjivo). Isto tako sadržaj mješavine 5-kloro-2-metil-2H-izotiazol-3-ona (EZ br. 247-500-7) i 2-metil-2H-izotiazol-3-ona (EZ br. 220-239-6) (3:1) ne smije prekoračiti 0,0015 % (m/m).

Procjena i provjera: Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim kriterijem, navodeći količine (ako su korišteni).

(f) U proizvodu nisu dozvoljeni perfluorirani alkil-sulfonati (eng. perfluorinated alkyl sulfonates – PFAS), perfluorirane karboksilne kiseline (eng. perfluorinated carboxilic acids – PFCA), uključujući perflourooktansku kiselinu (eng. perfluorooctanic acid – PFOA) i srodne tvari navedene u OECD-ovim preliminarnim popisima spojeva perfluorooktansulfonat (eng. perfluorooctane sulfonate – PFOS), perfluoroalkil-sulfonat (eng. perfluoroalkyl sulfonate – PFAS), perflourooktanska kiselina (eng. perfluorooctanic acid – PFOA), perfluokarboksilna kiselina (eng. perfluorocarboxilic acids – PFCA, srodnih spojeva i kemikalija koji se mogu razgraditi na PFCA (kako su revidirani 2007.)". OECD-ov popis dan je u prilogu ovom dokumentu o kriterijima.

([7]) Vidjeti bilješku 5.

Procjena i provjera: Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim kriterijem.

(g) **Formaldehid**: Slobodni formaldehidi ne smiju se dodavati. Donori formaldehida smiju se dodavati samo u količinama koje osiguravaju da konačni ukupan sadržaj slobodnog formaldhida nakon nijansiranja (gdje je primjenjivo) ne prekoračuje 0,001 % (m/m).

Procjena i provjera: Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim kriterijem. Osim toga podnositelj zahtjeva dostavlja rezultate ispitivanja koja su proveli dobavljači sirovina primjenjujući ispitnu metodu VdL-RL 03 (VdL smjernica 03) „Koncentracija formaldehida u limenci utvrđena metodom acetil-aceton" i izračune u kojima se podaci iz tih ispitivanja povezuju s konačnim proizvodom kako bi se pokazalo da konačna maksimalna moguća koncentracija formaldehida iz tvari koje ga oslobađaju nije viša od 0,001 % (m/m). Alternativno se formaldehid koji potječe od donora formaldehida može mjeriti u konačnom proizvodu metodom tekućinske kromatografije visoke djelotvornosti.

(h) **Halogenirana organska otapala**: Bez obzira na kriterije 6.a, 6.b i 6.c, u proizvodu se prije ili tijekom nijansiranja (gdje je primjenjivo) koriste samo halogenirani spojevi koji su u vrijeme primjene već bili ocijenjeni u pogledu rizika i nisu bili svrstani među one s oznakama upozorenja (ili njihovim kombinacijama) R26/27, R45, R48/20/22, R50, R51, R52, R53, R50/53, R51/53, R52/53 i R59 u skladu s direktivama 67/548/EEZ i 1999/45/EZ.

Procjena i provjera: Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim kriterijem.

(i) **Ftalati**: Neovisno o kriterijima 6.a, 6.b i 6.c, u proizvodu se prije ili tijekom nijansiranja (gdje je primjenjivo) koriste samo ftalati koji su u vrijeme primjene već bili ocijenjeni u pogledu rizika i nisu bili svrstani među one s oznakama upozorenja (ili njihovim kombinacijama) R60, R61, R62, R50, R51, R52, R53, R50/53, R51/53, R52/53 u skladu s Direktivom 67/548/EEZ i njezinim izmjenama. Osim toga, u proizvodu nisu dozvoljeni DNOP (di-n-oktil ftalat), DINP (di-izononil ftalat) i DIDP (di-isodecil ftalat).

Procjena i provjera: Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim kriterijem.

7. **Prikladnost za uporabu**

(a) **Razmazivost**: Bijele i svijetle boje (uključujući završne premaze, temeljne premaze, potpremaze i/ili međupremaze) imaju razmazivost od najmanje 8 m^2 po litri proizvoda (uz pokrivnu moć od 98 %).

Kod sustava za nijansiranje ovaj se kriterij primjenjuje samo na bijelu podlogu (podloga koja sadrži najviše TiO_2). U slučaju da bijela podloga ne može ispuniti zahtjev u pogledu razmazivosti od najmanje 8 m^2 po litri uz pokrivnu moć od 98 %, taj se kriterij ispunjava postupkom nijansiranja bijele podloge pri čemu se dobije standardna boja RAL 9010. Za sve ostale podloge koje se koriste za proizvodnju nijansiranih proizvoda – podloge koje u pravilu sadrže manje TiO_2 i koje ne mogu ispuniti zahtjev u pogledu razmazivosti od najmanje 8 m^2 po litri uz pokrivnu moć od 98 % - kriterij ne važi. Za boje koje su dio sustava za nijansiranje podnositelj zahtjeva mora krajnjem korisniku na ambalaži i/ili na prodajnim mjestima (eng. point of sale – POS) osigurati uputu o tome koja nijansa ili temeljni premaz/potpremaz (koji po mogućnosti nosi europsku oznaku za okoliš) treba koristiti kao podlogu prije nanošenja tamnije nijanse.

Temeljni premazi s posebnim zaptivnim svojstvima, penetracijskim i vezivnim svojstvima i temeljni premazi posebnih adhezivnih svojstava za aluminijske i galvanizirane površine imaju razmazivost (uz pokrivnu moć od 98 %) od najmanje 6 m^2 po litri proizvoda.

Debeli dekorativni premazi (boje koje su posebno dizajnirane za trodimenzionalni dekorativni učinak pa je stoga za njih karakteristično da stvaraju vrlo debeli sloj) alternativno imaju pokrivnu moć od 1 m^2 po kg proizvoda.

Ovaj se zahtjev ne odnosi na lakove, lazurne premaze za drvo, premaze za podove, boje za podove, potpremaze, druge adhezivne temeljne premaze ili bilo kakve druge prozirne premaze.

Procjena i provjera: Podnositelj zahtjeva dostavlja izvješće o ispitivanju prema metodi ISO 6504/1 (Boje i lakovi – Utvrđivanje pokrivne moći – 1. dio: Kubelka-Munkova metoda za bijele i svijetle boje) ili 6504/3 (3. dio: određivanje omjera kontrasta (neprozirnosti) svijetlih boja pri stalnoj razmazivosti) ili (za posebno dizajnirane boje s trodimenzionalnim dekorativnim učinkom za koje karakterističan vrlo debeli sloj) metoda NF T 30 073 (ili ekvivalentna metoda). Za podloge koje se koriste za proizvodnju nijansiranih proizvoda koji nisu ocijenjeni u skladu s gore navedenim zahtjevima, podnositelj zahtjeva podnosi dokaz o tome da će krajnji korisnik biti obaviješten o time da prije nanošenja proizvoda treba koristiti temeljni premaz i/ili podpremaz sive (ili druge odgovarajuće boje).

(b) **Otpornost na mokro trljanje**: Zidne boje (u skladu s normom EN 13300) za koje se tvrdi (na proizvodu ili u odgovarajućim promidžbenim materijalima) da se mogu prati, čistiti ili četkati imaju otpornost na mokro trljanje, kako je izmjerena u skladu s EN 13300 i EN ISO 11998, klase 2 ili bolju (koja ne prekoračuje 20 mikrona nakon 200 ciklusa).

Zbog velikog potencijalnog raspona mogućih boja za nijansiranje, ovaj se kriterij ograničava na ispitivanje osnova za nijansiranje.

Procjena i provjera: Podnositelj zahtjeva dostavlja izvješće o ispitivanju u skladu s normom EN 13300 uz primjenu metode EN ISO 11998 (ispitivanje mogućnosti čišćenja i otpornosti na trljanje) i dokaze (na proizvodu ili u odgovarajućim promidžbenim materijalima) da je krajnji korisnik informiran da proizvod nije ispitan na otpornost na mokro trljanje stropnih boja.

(c) **Otpornost na vodu**: Lakovi, podni premazi i podne boje moraju biti otporni na vodu, kako je utvrđeno u normi ISO 2812-3, tako da nakon 24 sata izlaganja i 16 sati sušenja nema promjena u sjaju ili boji.

Procjena i provjera: Podnositelj zahtjeva dostavlja izvješće o ispitivanju prema metodi ISO 2812-3 (Boje i lakovi – određivanje otpornosti na kapljevine – Dio 3.: Metoda primjenom apsorpcijskog sredstva).

(d) **Adhezija**: Podni premazi, podne boje i podni potpremazi, potpremazi za metal i drvo pri ispitivanju adhezije u skladu s metodom EN 2409 trebaju postići najmanje ocjenu 2. Pigmentirane zidne temeljne boje pri ispitivanju kidanjem prema metodi EN 24624 (ISO 4624) dobivaju pozitivnu ocjenu ako je kohezivna snaga podloge manja od adhezivne snage boje, inače adhezivna snaga mora biti veća od 1,5 MPa što je dovoljno za prolaznu ocjenu.

Prozirni temeljni premazi nisu uključeni u ovaj zahtjev.

Procjena i provjera: Podnositelj zahtjeva dostavlja izvješće o ispitivanju prema metodi EN ISO 2409 ili EN 24624 (ISO 4624), prema potrebi.

(e) **Abrazija**: Podni premazi i podne boje imaju abrazivnu otpornost koja ne prelazi gubitak mase od 70 mg nakon 1 000 ispitnih ciklusa uz opterećenje od 1 000 g i kotač CS10, u skladu s EN ISO 7784-2:2006.

Procjena i provjera: Podnositelj zahtjeva dostavlja izvješće o ispitivanju prema metodi EN ISO 7784-2:2006, koje pokazuje sukladnost s ovim kriterijem.

8. **Informacije za kupca**

Sljedeće informacije navode se na pakiranju ili se prilažu uz pakiranje:

— uporaba, podloga i uvjeti uporabe za koju je proizvod namijenjen. To uključuje savjete o pripremnim radnjama itd., kao na primjer ispravna priprema podloge, savjeti u pogledu unutrašnje uporabe (prema potrebi) ili temperatura,

— preporuke za čišćenje alata i pravilno gospodarenje otpadom (radi ograničenja onečišćavanja vode). Te se preporuke prilagođavaju vrsti proizvoda i području primjene te prema potrebi sadržavaju i piktograme,

— preporuke u pogledu uvjeta čuvanja proizvoda nakon otvaranja (radi ograničavanja količine krutog otpada), uključujući sigurnosne savjete, prema potrebi,

— za tamnije premaze za koje ne vrijedi kriterij 7(a), daju se savjeti o primjeni odgovarajućeg temeljnog premaza ili osnovne boje (koji po mogućnosti nose europsku oznaku za okoliš),

— za debele dekorativne premaze tekst u kojem se navodi da su to posebno dizajnirane boje s trodimenzionalnim dekorativnim učinkom,

— tekst u kojem se navodi da neiskorištena boja pri zbrinjavanju zahtijeva stručno rukovanje radi sigurnosti za okoliš i da se stoga ne smije bacati s kućnim otpadom. Savjete u pogledu zbrinjavanja i prikupljanja treba zatražiti od lokalnih tijela,

— preporuke o preventivnim zaštitnim mjerama za ličioca. Sljedeći (ili ekvivalentan) tekst navodi se na pakiranju ili se prilaže uz pakiranje:

„Više informacija o tome zašto je ovom proizvodu dodijeljen Cvijet kao znak za okoliš potražite na web stranici: http://EZ.europa.eu/environment/ecolabel."

Procjena i provjera: Prema potrebi se uz zahtjev prilaže uzorak ambalaže proizvoda, zajedno s odgovarajućom izjavom o ispunjavanju ovog kriterija.

9. **Informacije koje se navode na znaku za okoliš**

Polje 2 znaka za okoliš sadrži sljedeći tekst:

— dobar učinak kod unutrašnje primjene,

— ograničeni sadržaj opasnih tvari,

— nizak sadržaj otapala.

Procjena i provjera: Podnositelj zahtjeva dostavlja uzorak ambalaže proizvoda na kojem se vidi znak za okoliš, zajedno s izjavom o sukladnosti s ovim kriterijem.